

Это обуславливает необходимость реструктуризации и развития отечественных предприятий, многие из которых нуждаются в активной финансовой поддержке для внедрения новых для нашей страны схем ведения бизнеса. Однако, на данный момент, государство не имеет возможности осуществлять такие вложения. Следовательно, для отечественных предприятий необходимо привлечение частных собственников для осуществления финансовых инвестиций в развитие производства. Учитывая всемирный процесс глобализации экономики, привлечение именно иностранных инвесторов ускорит процесс интеграции Украины в европейскую экономику. В подтверждение можно привести выступление заместителя министра энергетики и угольной промышленности Игоря Поповича на 7-м пленуме Центрального комитета профсоюза работников угольной промышленности, который отметил, что для реализации программы развития угольной промышленности Украины за 5-7 лет, необходимо привлечь около 80 млрд. грн. 50 млрд. грн. необходимо на техническое переоснащение шахт, еще 30 млрд. грн. - на государственную поддержку отрасли. Бюджет государства, по мнению заместителя министра, не позволяет направить на развитие отрасли такие средства. Украина уже является одним из лидеров на европейском рынке угля, обладая значительными его запасами (по добыче данного ископаемого в Европе наша страна в 2011 году заняла второе место — 61,756 млн. т.), и может заинтересовать европейских предпринимателей в приобретении и развитии предприятий угольной промышленности. В ходе изучения данной темы были выделены следующие факторы, подтверждающие важность привлечения иностранного капитала для глобализации экономики Украины: 1) повышение международного финансового рейтинга Украины и увеличение объемов иностранных инвестиций в ее экономику; 2) увеличение конкурентоспособности предприятий и интеграция в глобальное экономическое пространство; 3) надёжность предприятий с иностранным капиталом в период финансового кризиса. Это подтверждают результаты исследований компании «ДАГДА», проведённые в первой декаде мая 2009 года и посвящённые проблемам работы крупнейших украинских банков. По результатам анализа коммерческих банков, эксперты пришли к выводу, что в стране образовалась группа предприятий, которые можно считать эталоном надёжности. К ним относятся Калион Банк Украина, Ситибанк и ИНГ Банк Украина, имеющие стопроцентно иностранный капитал и беспрецедентный уровень внешней поддержки. Среди банков, имеющих развитую розничную сеть, «ДАГДА» выделили: Укрсиббанк (BNP Paribas), Форум (Commerzbank), Сведбанк (Swedbank), Укрсоцбанк (UniCredit Group), Правекс-банк (Intesa SanPaolo), Эрстебанк (Erste Group), Альфа-банк и VAB банк, работа которых также основана на иностранном капитале; 4) влияние иностранных владельцев компаний на уменьшение коррупции, легализацию заработной платы и соответствующее увеличение социальных отчислений, повышение стандартов работы отечественных предприятий; 5) создание новых рабочих мест для украинцев за рубежом. Объединение отечественных предприятий с иностранными, создаёт перспективу трудоустройства за границей для заинтересованных в этом работников, а также привлечения квалифицированных кадров из других государств; 6) культурный обмен между странами, который является одним из основных признаков мировой глобализации экономики. Появится возможность обмена специалистами, увеличится мотивация людей к расширению знаний в своей профессии и изучению иностранных языков; 7) расширение спектра продукции и улучшение её качества до европейских стандартов.

Итак, в ходе исследования данного вопроса, подтвердилась необходимость привлечения иностранных инвесторов и объединения отечественных и зарубежных предприятий для успешной интеграции Украины в европейскую экономику и вступления нашего государства в состав Евросоюза.

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗРОБКИ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Колеснік Т.С., ХДУХТ, м.Харків, Україна

Проблема оцінки фінансового стану підприємства завжди була і залишається досить актуальною. По мірі розвитку виробничих відносин в суспільстві змінювались і основні теоретичні

та методологічні підходи щодо процедури її проведення. Але саме ринкові перетворення, які проводяться на Україні сьогодні, висунули цю проблему на одне із центральних місць.

Для формування фінансової стратегії підприємства доцільно спочатку визначитися з критеріями і показниками, на основі яких здійснювати якісну та кількісну оцінку стану фінансової діяльності, а також чинників, які впливають на фінансовий стан підприємства. Слід підкреслити методологічний принцип: оцінку рівня фінансового стану підприємства не можна здійснювати інакше, як через оцінку стану фінансової діяльності. У нашому випадку критерієм рівня фінансового стану підприємства може бути ознака (або сукупність ознак), на ґрунті якої можна робити висновок чи знаходиться підприємство у стані фінансової безпеки, а також здійснювати кількісну і якісну оцінку її рівня. Таким критерієм може бути основний фінансовий результат комерційної діяльності підприємства, який включає всі сторони його функціонування: науково-технічну, виробничу, маркетингову, інформаційну, кадрову тощо.

Дехто основним результатом фінансової діяльності вважає зміну обсягу заборгованості підприємства, скориговану на розмір фінансових витрат (відсотків за кредит), дивідендних виплат та податкових платежів. На наш погляд, основний фінансовий інтерес підприємства у ринкових умовах і відповідно результат всієї комерційної діяльності – це зростання ринкової вартості підприємства. Виходячи з цього, основним критерієм забезпечення стабільного фінансового стану підприємства, який є результатом того чи іншого рівня управління фінансовою діяльністю підприємства, слід вважати зростання ринкової вартості підприємства. Другим критерієм має бути наявність прибутку. При цьому доцільно результатом фінансової діяльності вважати балансовий прибуток за мінусом виплати відсотків за кредит, дивідендних виплат та податкових платежів з прибутку, тобто той обсяг прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства і використовується на поповнення оборотних коштів і розвиток. На основі цих двох критеріїв можна будувати всю систему показників оцінки фінансової діяльності підприємства. При визначенні системи показників оцінки фінансового стану доцільно зробити декомпозицію фінансової системи підприємства на функціональні складові, що надає можливість комплексно охопити всю фінансову діяльність підприємства.

Значення оцінки фінансового стану підприємства важко переоцінити, оскільки саме вона є тією базою, на якій будується розробка фінансової стратегії підприємства.

Деякі автори фінансовий стан підприємства визначають лише як його здатність покривати свою зовнішню заборгованість. Фінансовий стан підприємства вони визначають як ступінь забезпечення суб'єкта господарювання необхідними фінансовими ресурсами для ефективного функціонування та своєчасного проведення розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Нині автори зауважують, що фінансовий стан підприємства характеризується ступенем його прибутковості та оборотності капіталу, фінансової стійкості й динаміки структури джерел фінансування, здатності розраховуватися за борговими зобов'язаннями.

Але існує й ширше розуміння фінансового стану підприємства. Що, скажімо, фінансовий стан підприємства характеризує його фінансову конкурентоспроможність, тобто його плато- і кредитоспроможність, можливість використання фінансових ресурсів та капіталу, фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування своєї діяльності, у належні терміни сплачувати свої зобов'язання перед державою й іншими суб'єктами господарювання. Зважаючи на те, що фінансовий стан підприємства відображає усі аспекти його виробничо-господарської діяльності, а також те, що з допомогою аналізу фінансового стану підприємства зацікавлені особи (інвестори, кредитори, менеджери тощо) можуть оцінити минулий, поточний та перспективний стан суб'єкта господарювання в ринковому середовищі і прийняти рішення, які впливають на його подальший розвиток, ми погоджуємося з таким розумінням поняття "фінансового стану".

Способом оцінювання фінансового стану підприємства і, відповідно, у цій ситуації його фінансових ризиків є фінансовий аналіз. Результати фінансового аналізу створюють аналітичне підґрунтя для обґрунтування антикризових заходів та розробки фінансової стратегії підприємства. Базуючись на визначених цілях та завданнях оцінки фінансового стану, нами пропонуються наступні етапи роботи.

На першому етапі досліджень необхідно створити інформаційну базу, яка б відповідала меті оцінки рівня фінансового стану підприємства. Для визначення впливу зовнішніх чинників на стан конкретного підприємства слід використовувати дані управлінського і маркетингового

аналізу, які мають проводитися на кожному підприємстві, інформацію спеціалізованих консалтингових фірм, статистичні дані за регіонами, країні в цілому, вибіркові статистичні та аналітичні дослідження за галузями і групами підприємств, які проводяться органами державної статистики. Джерелами інформації для проведення аналізу і моніторингу фінансового стану підприємства є дані бухгалтерського, оперативного та статистичного обліку і звітності.

Залежно від змісту і завдань аналізу використовують такі основні інформаційні джерела: фінансову звітність, статистичну звітність, дані внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, дані з первинної облікової інформації (вбіркові дані), експертні оцінки.

До інформації, яка використовується в структурі управління фінансовим станом підприємства, слід пред'являти наступні вимоги: релевантність, аналітичний характер, можливість використання при пошуку, накопиченні й обробці інформації сучасних інформаційних технологій, програмних продуктів і засобів комунікації, прогностичний характер, правильність і точність, достовірність, повнота і комплексність, оперативність, ефективність. Формування інформаційної бази оцінки фінансового стану на підприємстві є процесом цілеспрямованого підбору інформаційних показників для використання їх в процесі оцінки.

Другий етап – оцінка фінансового стану підприємства. Цей етап роботи визнається комплексним та передбачає використання різних прийомів та методів фінансового аналізу. Для попередньої оцінки фінансового стану ми пропонуємо використовувати наступні методи: на основі балансових моделей; коефіцієнтний: за допомогою системи оціночних показників-індикаторів (платоспроможності, стану та структури капіталу, оборотності, прибутковості); графічний метод.

Третій етап – інтегральна оцінка фінансового стану підприємства, на основі якої здійснюється узагальнююча оцінка стабільності функціонування підприємства, виявлення основних загроз фінансовим інтересам підприємства, виявлення причин їх виникнення.

Слід зазначити, що метою оцінки фінансового стану є оцінка фінансової діяльності підприємства з позиції загрози його поточним та стратегічним інтересам, що слугує інформаційним забезпеченням обґрунтування відповідних управлінських рішень та формування фінансової стратегії.

Внаслідок цього, на останньому етапі здійснюється формування загального висновку, в якому узагальнюються результати роботи, які для керівництва є об'єктивним джерелом інформації прийняття обґрунтованих заходів щодо подальшої фінансової діяльності, для контрагентів – фактором прийняття рішення стосовно подальшого співробітництва або його припинення з даним підприємством з позиції ризику.

ПРИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ ТАРИФУ НА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГІЮ

Колесніченко А.С., НТУ «ХПІ», м. Харків, Україна

Підвищення інвестиційної привабливості в умовах обмежених ресурсів та гострої конкуренції є одним з головних завдань сучасного енергетичного ринку України. Перед спеціалістами галузі стоїть ряд питань, пов'язаних з активізацією інвестиційної діяльності енергетичної галузі, оцінкою та прогнозуванням поведінки зовнішніх і внутрішніх інвесторів, враховуючи вплив процесу реформування вітчизняного ринку електроенергії.

Розробкою теоретичних основ та аналізом практичного впровадження окремих процесів на ринку електроенергії, який перебуває у стадії реформування, і аналізом ціни як його основної складової займаються такі дослідники як Дерзкий В.Г., Подковальников С.В., Беляев Л.С., Ливень О., Колесніков А.В. та інші. Більш детальну характеристику та аналіз складових тарифу на електричну енергію та його інвестиційне призначення можна знайти в роботах Бялого Ю., Павлової С.І., Юхимчука І.О. та інших.

Енергетичні потужності, як генеруючі, так і передавальні, є дуже капіталомісткими і вимагають тривалих термінів будівництва. У той же час капіталовіддача за рахунок оплати